

Lausunto

17.01.2020

Asia: VN/7184/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyen taloudelliseen toimintaan myönnetyn tuen yleisistä edellytyksistä annettuun lakiin liittyvän säädöksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Business Finland Venture Capital Oy

Lausunto

17.1.2020

Asia: VN/7184/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain ja taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain muuttamisesta

Business Finland Venture Capital Oy (jäljempänä myös "BFVC") kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa otsikossa mainitusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Esityksen tavoitteena on tila, jossa valtion yritysasiakkaiden palveluihin liittyvät tukitiedot olisivat kattavasti yhdessä paikassa työ- ja elinkeinoministeriön omistamassa ja KEHA-keskuksen ylläpitämässä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmässä. Tavoitteena on luoda yhtenäinen ja

kattava näkymä saajakohtaisiin yritystukiin julkisen hakupalvelun kautta. Tarkoituksena ja tavoitteena ovat:

- tukitietojen luovuttaminen keskitetysti Euroopan komission julkaisu- ja avoimuusveloitteen täytäntöönpanemiseksi
- tukea muun muassa EU:n valtiontukisääntelyn mukaista tiettyjen tukien kumuloitumisen seuranta
- tukea Tilastokeskusta tilastojen laadinnassa; tarkoituksena on lisätä tukitietojen saatavuutta tutkimuskäyttöön ja sitä kautta vaikuttavuutta ja tehokkuutta

Uutena asiana säädettäisiin, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisten tukien myöntämistä ja maksamista koskevat tiedot talletetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään. Tallettamisvelvollisuus koskee taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettuja tukiviranomaisia, joita ovat tietyt valtion viranomaiset ja sellaiset yhteisöt tai säätiöt, jotka myöntävät tuen viranomaisen puolesta. Edellä olevan perusteella esityksessä todetaan, että Business Finland Venture Capital Oy:stä tulisi yksi uusista yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa tarkoitetuista tiedon tallettajista ja laissa tarkoitettu rekisterinpitäjä.

BFVC pitää tukitietojen tallettamista keskitetysti kansalliseen järjestelmään hyvänä uudistuksena.

BFVC esittää kommentteja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettuun lakiin lisättäväksi esitettyyn 7 a pykälään sekä lakien voimaantuloa koskevaan säännökseen.

Taustatietoa Business Finland Venture Capital Oy:stä

BFVC on Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin omistajaohjauksessa oleva ja Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö, jonka toiminnasta on säädetty laissa riskirahoitusta alkuvaiheen pääomarahastoihin sijoittavasta valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä (laki 967/2013).

BFVC:n tehtävänä on edistää yritysten alkuvaiheen liiketoimintaa perustamalla uusia rahastoja, tekemällä oman ja vieraan pääoman ehtoisia sijoituksia rahastoihin ja myöntämällä takauksia pääomarahastojen yksityisille sijoittajille. BFVC voi valtiontukea koskevien säännösten ja määräysten puitteissa ottaa rahastosijoituksissaan suurempaa riskiä tai tyytyä pienempään tuottoon kuin yksityiset sijoittajat.

BFVC:lla on Euroopan komission hyväksymän yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen, komission asetus (EU) N:o 651/2014, riskirahoitustukea koskevan 21 artiklan säännöksiä noudattava valtioneuvoston ohjelma (riskirahoitusohjelma). BFVC voi valtioneuvoston ohjelman mukaisessa pääomarahastosijoituksessaan hyväksyä epäsymmetrisen voitonjaon tyytyen rahaston varojenjaossa suhteellista osuuttaan pienempään voitto-osuuteen rahaston yksityisten sijoittajien hyväksi. Vaikka hyöty epäsymmetrisestä voitonjaosta on rahaston yksityisten sijoittajien hyväksi, valtioneuvoston lopullinen edunsaaja on yritys, joka on saanut rahastolta sijoituksen.

Lausunnon antamisen ajankohtana BFVC on sijoittanut yhteensä 12 pääomarahastoon. Sijoituksista viisi on valtioneuvoston ohjelman mukaisia sijoituksia rahastoihin, joissa on hyväksytty epäsymmetrinen voitonjako. Mainitut viisi rahastoa ovat puolestaan tähän mennessä tehneet sijoitukset yhteensä noin 120 yritykseen. BFVC:n tavoitteena on tehdä lisää pääomarahastosijoituksia.

BFVC:n kommentit säännöskohtaisesti

Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä

Lain 7 a §:n 1 momentissa säädettäisiin tietojen tallettamisvelvollisuudesta, joka muiden kuin verotukien osalta koskisi tukien myöntämistä ja maksamista koskevia tietoja riippumatta myönnetyn tai maksetun tuen suuruudesta. Tietojen tallettamisvelvollisuus koskisi verotukia vain siltä osin kuin ne ovat julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen piirissä. Perusteluissa on todettu, että verotukien osalta tämä tarkoittaisi vain myönnettyjä yli 500 000 euron suuruisia tukipäätöksiä.

BFVC esittää, että velvollisuus yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen riskirahoitustukea koskevan 21 artiklan säännöksiä noudattavan valtioneuvoston ohjelman tukea sisältävien pääomarahastojen sijoitusten tietojen tallettamiseen yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään olisi samansisältöinen kuin yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan julkistamisvelvollisuus. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan mukaan tiedot on julkaistava jokaisesta yksittäisestä yli 500 000 euron suuruisen tuen myöntämisestä. Tiedot on julkaistava kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämispäivästä. BFVC esittää, että tiedot voitaisiin tallettaa myös yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 2 kohdan euromääräisillä vaihteluväleillä.

BFVC:n esittämä pääomarahastojen sijoitusten talletusvelvoite täyttäisi esitetyn lakimuutoksen tavoitteet ja olisi pääomarahastosijoitustoimintaan soveltuva toimintatapa.

Pääomarahaston sijoittaja ei osallistu rahaston sijoituspäätösten tekemiseen tai täytäntöönpanoon taikka rahaston hallintoihin. Näistä tehtävistä vastaavat rahaston hallintoyhtiöt ja

vastuunalainen yhtiömies. Pääomarahaston sijoittaja saa tiedon rahastossa tehdystä sijoituspäätöksestä rahaston hallinnointiyhtiön ja vastuunalaisen yhtiömiehen sijoituksen toteuttamista varten pääomarahaston sijoittajalle lähettämästä pääomakutsusta. Pääomarahaston sijoittaja tarkastaa pääomakutsun oikeellisuuden ja maksaa kutsutun pääoman rahastolle. Rahaston maksamia, toteutuneita sijoituksia sijoittaja seuraa rahaston säännöllisten raporttien avulla. Raportointi toteutetaan tyypillisesti neljännesvuosittain jälkikäteen.

Esitetyn 5 §:n mukaan asiakastietojärjestelmän kautta saatavia 7 a §:ssä tarkoitettuja tietoja käytettäisiin vähämerkityksisten tukien kasautumisen seurantaan, julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen täyttämiseen sekä yritystukia koskevien tilastojen laatimiseen. Valtiontukiohjelman pääomarahastojen sijoituksia ei myönnetä de minimis -tukena.

BFVC on valinnut 9 artiklan 2 kohdassa annetun mahdollisuuden ilmoittaa tiedot euromääräisillä vaihteluväleillä. Yksittäisiä sijoituksia koskevat tiedot ovat rahastosopimusten mukaan luottamuksellisia. Vaihteluvälillä tehty ilmoitus antaa enemmän turvaa luottamuksellisuudesta kuin tarkat euromäärät.

Lain 7 a §:n 1 momentin perusteluissa on myös käsitelty talletettavia tietoja, mutta tietoluetteloa ei ole kirjoitettu lakiesitystekstiin.

BFVC esittää, että talletettavat tiedot lueteltaisiin laissa. Pääomarahastojen sijoitusten tietoina edellytettäisiin tallettavaksi tiedot, joilla voidaan täyttää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen julkistamisvelvollisuus ja toteuttaa tietojen vienti komission valtiontukien avoimuusmoduulin.

Lain 7 a §:n 2 momentissa on esitetty tietojen tallettamisvelvoite 14 vuorokauden kuluessa tuen myöntämisestä. Maksamista koskevat tiedot olisi talletettava maksamisvuotta seuraavan kalenterivuoden tammikuun loppuun mennessä. Verotukien maksamista koskevat tiedot olisi kuitenkin talletettava vuoden kuluessa veroilmoituksen jättöpäivästä.

BFVC esittää, että yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen riskirahoitustukea koskevan 21 artiklan säännöksiä noudattavan valtiontukiohjelman tukea sisältävien pääomarahastojen sijoitusten tietojen tallettamisen määräaika yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään olisi sama kuin yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan julkistamisvelvollisuudessa. Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan tiedot on julkaistava kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämispäivästä.

Pääomarahaston toimintaa on kuvattu edellä 7 a §:n 1 momentin kommentissa. BFVC on tähän asti tehnyt ilmoitukset kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun rahasto on tehnyt sijoituksen eli sijoituksen maksupäivästä.

Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä

Lakiin esitetään lisättäväksi uusi 7 §, jonka mukaan tietojen tallettamisesta yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 7 a §:ssä.

BFVC:lla ei ole kommentteja tähän.

Voimaantulo

Molempien lakimuutosten voimaantulopäiväksi esitetään 1.1.2021. BFVC:lla ei ole tähän kommentoitavaa.

Esityksen mukaan lain 7 a §:ssä tarkoitetut tiedot vuoden 2018 alusta lähtien ennen lain voimaantuloa myönnettyistä tuista olisi talletettava yrityspalveluiden asiakastietojärjestelmään kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

BFVC esittää, että pääomarahastojen sijoitusten tietojen osalta ei olisi taannehtivaa tietojen tallettamisvelvollisuutta yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään.

BFVC on tallettanut julkaistavaksi edellytetyt tiedot komission valtiontukien avoimuusmoduuliin. BFVC:n valtiontukiohjelman pääomarahastojen tukea sisältävät sijoitukset eivät kasaudu de minimis -tuen kanssa. BFVC on valinnut EU:n valtiontukien avoimuusmoduuliin ilmoitettavissa tiedoissa mahdollisuuden tallettaa yksittäiset tukitiedot sijoitusmäärävälittain, ei tarkkojen sijoitusmäärien mukaisesti.

Business Finland Venture Capital Oy

Esko Raunio

toimitusjohtaja

Raunio Esko
Business Finland Venture Capital Oy